

Ο δάσκαλος Σταύρος Κυπραγώρας από την Κυθρέα

Χριστόδουλος Πέτσας

Συνέχεια απο το προηγούμενο τεύχος Αριθ. 74-75 σελ. 91-100

Εν Κυθρέα τη 27 Ιουλίου 1946

Προς τον Εντιμότατον Διευθυντήν της Παιδείας
Λευκωσία

Εντιμότατε,

Οι μετά βαθυτάτου σεβασμού υπογεγραμμένοι εκφράζοντες ζωηράν επιθυμίαν των ενοριατών μας λαμβάνομεν την τιμήν να παρακαλέσωμεν υμάς θερμώς όπως κατά τους προσεχείς διορισμούς των διδασκάλων επαναδιορισθεί ο Διευθυντής του σχολείου μας κ. Σταύρος Κυπραγώρας προς το συμφέρον ολοκλήρου της Κωμοπόλεώς μας.

α. Από της διαγωγής και της εν γένει συμπεριφοράς του κ. Κυπραγώρα και εντός και εκτός του σχολείου είμεθα πλήρως ικανοποιημένοι και ευχαριστημένοι.

β. Επί της εποχής του κ. Κυπραγώρα εδόθη η μεγαλύτερη πνευματική ώθησις εις την Κωμόπολιν μας. Πλέον των 120 παιδιών μαθηταί και μαθήτριάι εστάλησαν εις ανώτερα εκπαιδευτήρια, Αγγλικήν Σχολήν, Παγκύπριον Γυμνάσιον, Ακαδημίαν, Θηλέων, Σχολήν Σαμουήλ, και σχεδόν άπαντες παρακολουθούν ευδοκίμως τας σπουδάς των.

γ. Επί της εποχής του κ. Κυπραγώρα εδημιουργήθη το μεγαλύτερο σχολικόν δάσος, το οποίον αριθμεί χιλιάδες δασικών δενδρυλλίων.

δ. Επειδή η Σεβαστή Κυβέρνησις μας παραχώρησε £200 δια την αναδάσωση των λόφων και σχηματισμόν κοινοτικού δάσους έχομεν την ανάγκην τώρα περισσότερον της πείρας και των πολυτίμων συμβούλων του κ. Κυπραγώρα τας οποίας τόσοσ προθύμως πάντοτε μας παρέχει δια την επιτυχή διεξαγωγήν της εν λόγω εργασίας.

Ελπίζομεν, Εντιμότατε, ότι θα συμφωνήτε και Σεις μαζί μας ότι η μετάθεσις του

κ. Κυπραγόρα θα είναι μια μεγάλη απώλεια για την κοινότητα μας και ο επαναδιορισμός του αποβή προς το συμφέρον ολοκλήρου της κωμοπόλεώς μας.

Μουκτάρης, Ενορίας Αγίου Ανδρονικου Κυθρέας
Κώστας Σ. Μαλαός, Σφραγίς
Μουκτάρης, Ενορίας Αγίας Μαρίας Κυθρέας
Αντώνης Χ" Γιάγκου, Σφραγίς

Μουκτάρης, Ενορίας Αγίου Γεωργίου Κυθρέας
Α.Ν. Καττάμης, Σφραγίς

Γραφείον Παιδείας

31 Ιουλίου 1946, Λευκωσία

Εν σχέσει με την υπό ημερ. 27.7.46 επιστολήν σας, σας πληροφορώ μετά λύπης μου ότι είναι απίθανον ότι ο κ. Κυπραγόρας θα επαναδιορισθῆ εἰς Κυθρέαν.

Ούτος γνωρίζει όμως, ότι δικαιούται ν' αποταθῆ δι' επαναδιορισμόν και η αίτησίς του θα επανεξετασθῆ.

Κάλλην

Διευθυντής Παιδείας

Αίτησις Διορισμού δια Διδασκάλους

1.Εγγαμος Σταύρος Κυπραγόρας Ηλικία 53 ετών

2.Ηλικία τέκνων α' 22 β' 20 γ' 13 δ' 5 ετών

3 Ποία η πόλις η το χωριό σας Κυθρέα

4.Παρών διορισμός Κυθρέα

5.Ημερομηνία παρόντος διορισμού 15.9.1934

6.Σύνολον υπηρεσίας εις τους ακόλουθους τύπους σχολείων

α.Μονοδιδάσκαλα 7 Έτη Μήνες

β.Βοηθός διδάσκαλος 14 έτη 2

γ.Βοηθός Διευθυντής 1 έτος

δ.Διευθυντής 15 έτη 10

7. Θέσεις δια τας οποίας αποτίνεσθε τώρα ονομαστί τέσσερεις θέσεις κατά σειράν προτιμήσεως

α.Στρόβολος

β.Άγιος Δομέτιος

γ.Βατυλή

δ.Ζώδια

8.Ειδικαί περιστάσεις εν συντομία προτιμώ διορισμόν εις Στρόβολον δια να έχω πλησίον μου τον υιόν μου όστις εδήλωσεν εγγραφήν εις την Αγγλικήν Σχολήν Λευκωσίας.

Υπογραφή Σταύρος Κυπραγόρας

Γραφείο Παιδείας

Λευκωσία 13.8.1946

Κύριο Σταύρον Κυπραγόραν

Κυθρέαν

Πληροφορείσθε ότι απο της 1ης 9.1946 μετατίθεσθε από Κυθρέαν εις Βατυλήν ως διευθυντής.

Οφείλτε να με πληροφορήσετε μέσον της Σχολικής Επιτροπείας όταν αναλάβητε καθήκοντα εις την νέαν σας θέσιν.

Διευθυντής Παιδείας Κάλλην

Βατυλή, 1.9.1946

Έντιμον

Διευθυντήν Παιδείας, Λευκωσίαν

Εντιμότητα,

Πληροφορούμεν Υμάς ότι ο διευθυντής του Σχολείου μας Σταύρος Κυπραγώρας ανέλαβε καθήκοντα από 1.9.1946.

Με εξαιρετική εκτίμηση

Μουκτάρης Αζάδες

Σφραγίς

Γραφείο Παιδείας

4 Φεβρουαρίου 1948

Κύριον Σταύρον Κυπραγώρα

Διευθυντή Σχολείου Βατυλής

Κύριε Πληροφορείσθε ότι δεν θα περάσετε το βαθμόν ικανότητας των £160 διότι δεν εβαθμολογήθητε ως "λίαν ικανός" κατά τα τρία τελευταία έτη, όπως απαιτείται υπο των κανονισμών.

2. Η βαθμολογία σας έχει ως ακολούθως:

1944-45 Σχεδόν ικανός

1945-46 -----

1946-47 Λίαν ικανός

1947-48 Ολίγον πέραν του ικανός

Διευθυντής Παιδείας Κάλλην

Βατυλή τη 14η Φεβρουαρίου 1948

Προς τον Εντιμότατον

Διευθυντή Παιδείας, Λευκωσίαν

Εντιμότητα, Λαμβάνω την τιμήν να πληροφορήσω Υμάς ότι εγενόμην κάτοχος της υπό ημερ. 4.2.1948 επιστολής Σας δι ης μοι γνωρίζετε ότι δεν θα περάσω τον σταθμό ικανότητας, διότι δεν εβαθμολογήθην ως "λίαν ικανός" διδάσκαλος κατά τα τρία τελευταία έτη.

Επιτρέψατέ μοι, Εντιμότητα, να υποβάλω προς Υμάς τα ακόλουθα:

Α. Εφέτος εις το σχολείον το οποίον έχω την τιμήν να διευθύνω ενεγράφησαν μέχρι σήμερον 253 μαθηταί και μαθήτριά (Ε' + Στ' 65) (Ε' 34+Στ' 31) Σημειώ, ότι εκ τούτων ενεγράφησαν 4 τελευταίως ασχολούμενοι εις τέχνην, εντολή της Υμετέρας Εντιμότητος. Το πρόγραμμα του πενταταξίου σχολείου περιλαμβάνει ότι ο διευθυντής του σχολείου πρέπει να εργασθεί 26 ώρας μόνον καθ' έβδομάδα, εγώ δε δια να προφθάσω την εργασίαν των ανωτέρων τούτων τάξεων αίτινες αριθμούν ως ανωτέρω αναφέρω 65 μαθητάς, εργάζομαι 30 1/2 ώρας εβδομαδιαίως. Αι εν λόγω τάξεις χωρίζονται μόνον εις τα Ελληνικά. Ουδέποτε ηνώχλησα το Υμέτερον Γραφείον, ούτε ζητήσα να προστεθῆ δάσκαλος, γνωρίζων την μεγαλήν έλλειψιν προσωπικού.

Β. Όλοι οι επιθεωρηταί, οίτινες μέχρι σήμερον επεθεώρησαν την εργασίαν μου, μηδέ και αυτού του Εντιμοτάτου Διευθυντού Παιδείας εξαιρουμένου κ.κ. Κάλλιν, όστις κατά το έτος 1943 επεσκέφθη το σχολείον μου-διήύθυνα τότε το σχολείο Κυθρέας-και παρακολούθησε την διδασκαλίαν όλων σχεδόν των μαθημάτων εύρον την μέθοδο διδασκαλίας μου λίαν επαγωγόν και την εργασίαν μου ως "λίαν ικανήν". Μόνον ο βοηθός επιθεωρητής κ. Ανδρέας Παπαδάτος οσάκις με επεθεώρησε κατά τα έτη 1944-46 και εφέτος το έτος 1947-48 ευρίσκει την εργασίαν μου ουχί ως λίαν ικανήν.

Γ. Επικαλούμαι, Εντιμότητα, την μαρτυρίαν του επιθεωρητου κ. Ηλία Λάσου, όστις επεθεώρησε την εργασίαν μου επί τριήμερον κατά το παρόν σχολικόν έτος, ως και τον τρόπον της διδασκαλίας μου, βαθμολογήσας ταύτην ως λίαν ικανήν.

Δ. Εκτός της σχολικής μου εργασίας, εργάζομαι καθώς γνωρίζετε και εξωσχολικώς, ή δε εργασία μου εκίνησε και κινεί τον θαυμασμόν όλων των επισήμων, οίτινες έτυχε να παρακολουθήσουν ταύτην.

Δια τους ανωτέρω λόγους, Εντιμότητα, παρακαλώ όπως σταλή άλλος επιθεωρητής και εξετάση την εργασίαν μου, ή και Υμείς ο ίδιος, Εντιμότητα, αν ευκαιρήτε, οπότε είμαι βέβαιος, ότι η εργασία μου θα αποδειχθή ότι δεν πρέπει να βαθμολογήται κάτω του λίαν ικανός

Η εργασία μου δεν κρύπτεται.

Λυπούμαι πολύ, Εντιμότητα, διότι εχρειάσθη να Σας ενοχλήσω αλλά πιστεύω, ότι τούτο ήτο όλως διόλου απαραίτητο δι' εμέ και να Σας διαβεβαιώσω, ότι εργά-

ζομαι επί 36 συνεχή έτη ως διδάσκαλος αποβλέπων περισσότερο εις το ηθικόν μέρος της εργασίας μου παρά εις το υλικόν.

Ευελπιστώ ότι θα τύχω ευνοϊκής απαντήσεως

Εχω την τιμήν να διατελώ της Υμετέρας

Εντιμότητος ευπειθής θεράπων

Σταύρος Κυπραγόρας

Διευθυντής Μεικτού Σχολείου Βατυλής

Γραφείο Παιδείας

27η Φεβρουαρίου 1948

Κύριον, Σταύρον Κυπραγόρα Διευθυντή Μεικτού Σχολείου Βατυλής

Απαντών εις την επιστολήν σας ημερ. 4 Φεβρουαρίου 1948 σας πληροφορώ μετά λύπης μου ότι δεν είναι δυνατόν να γίνη παρέκκλισις από τους κανονισμούς.

Διευθυντής της Παιδείας Κάλλην

Μια επιτυχής αναδενδράς έλαβε χώραν την Κυριακήν 18 Ιανουαρίου 1947 στη Βατυλή. Οι ιερείς του χωρίου από την εξέδρα των επισήμων ανάμεσα σε δενδροστοιχίες ευκαλύπτων και σπόρους των αιωνόβιων αυτών δένδρων ανέπεμψαν δέηση στην παρουσία διακουσίων μαθητών του σχολείου, των διδασκάλων και πλήθους κόσμου και του Εντίμου Διοικήτου Αιμοχώστου.

Μετά την δέηση μαθητές του σχολείου απήγγειλαν ποιήματα και μια καλώς οργανωμένη χορωδία χόρεψε χορούς και τραγούδησε τραγούδια υμνούντες όλοι τις πολλαπλές ωφέλειες των δένδρων δημιουργώντας πολύ ευνοϊκήν εντύπωση. Η εορτή οργανώθηκε υπό του διευθυντού του σχολείου κ. Σταύρου Κυπραγόρα.

Αντίγραφο της εντυπώσεως της γιορτής στάληκε στον Διευθυντή του Γραφείου Παιδείας από τον Διοικητήν Αιμοχώστου. Ο Άγγλος Διευθυντής της Παιδείας διηύθυνε την Παιδεία της Κύπρου μας επί 20ετιαν (1930- 1950) παρακολουθώντας τη σταδιοδρομία του αείμνηστου Κυπραγόρα αντί να επιβραβεύση τον άκαματον σκαπανέα της παιδείας και τον αναμορφωτή της κοινωνίας με την εξω-

σχολική δράσιν του τον πίκρανε σε υπέρτατον βαθμόν. Βασιζόμενος στην έκθεση ενός νεαρού διοργανωτή δασκάλων-απαντώντας στις αιτήσεις του Κυπραγώρα-Λυπούμαι που δεν μπορώ να κάμω παρέκκλιση των ισχυόντων κανονισμών.

Δεν αντελήφθη ο κ. Κάλλην ότι η πρόοδος της Παιδείας οφείλεται στον έμψυχο παράγοντα, τον δάσκαλον. Καθ' ην στιγμήν ο ίδιος επιθεώρησε την εργασίαν του και του έδωσε συγχαρητήρια για την εργασίαν του. Δεν δικαιολογείται η εσφαλμένη στάση του. Ωφείλε να στείλει ένα κλιμάκιο επιθεωρητών να αξιολογήσουν την εργασίαν του και βασιζόμενος στην έκθεση τους να ενεργήσει καταλλήλως όπως εισηγήθηκε και ο κ. Κυπραγώρας σε αιτήσεις του.

Βατυλή 27η Οκτωβρίου 1950.

Προς τον Εντιμότατον Διευθυντή Παιδείας, Λευκωσίαν

Εντιμότητε,

Λαμβάνω την τιμήν να εκφράσω προς Υμάς τας πλεον θερμάς ευχαριστίες δια την τιμητικήν εντολήν την οποίαν μοι αναθέσατε να εξακολουθήσω την διεύθυνσιν του Σχολείου Βατυλής, το οποίον λόγω αυξήσεως μαθητών προήχθη εις Σχολείον πρώτης τάξεως και να πληροφορήσω Υμάς ότι αι αναγκαίαι διευθετήσεις εγένοντο-διανομή μαθημάτων, καταρτισμός ωρολογίου προγράμματος, συμφώνως των περιόδων εξαταξίου δημοτικού σχολείου και ότι ήρχισε από σήμερον 27η λήγοντος την κανονικήν του λειτουργίαν.

Γραφείον Παιδείας

15.6.1951, Λευκωσία

Κύριον Σταύρον Κυπραγώρα

Διευθυντήν Μ. Σχολείου Βατυλής

Πληροφορείσθε ότι από 1.9.1951 μετατίθεσθε από Βατυλή εις Αγρόν ως διευθυντής.

Οφείλετε να με πληροφορήσετε μέσω της Σχολικής Επιτροπείας, όταν αναλάβετε καθήκοντα εις την νέαν σας θέσιν.

Εν Αγρώ τη 10η Σεπτεμβρίου 1951

Προς τον Εντιμότατον Διευθυντή Παιδείας Λευκωσία.

Εντιμότητα,

Λαμβάνω την τιμήν να πληροφορήσω Υμάς, ότι ο διευθυντής του Σχολείου μας κ. Σταύρος Κυπραγόρας, καθώς και όλον το προσωπικόν του σχολείου μας έχουν φθάσει ενταύθα κατά την 1η Σεπτεμβρίου και ανέλαβον τα καθήκοντά των.

Έχω την τιμήν να διατελώ Εντιμότητα ευπειθής υμών θεράπων

Κυριάκος Χρ. Γιολής

Πρόεδρος Σχολ. Επιτροπείας

Γραφείον Παιδείας

Τη 7η Ιουλίου 1952

Κύριον Σταύρον Κυπραγόραν

Διευθυντή Σχολείου Αγρου

Αναφερόμενος εις την επιστολήν σας της 12ης.6.1952 εν σχέσει με την επίσκεψιν του Εντίμου Διοικητού Λεμεσού εις το σχολείο σας, σας συγχαίρω δια τον ζήλον με τον οποίον ειργάσθητε και τας καλās εντυπώσεις τας οποίας οι επισκέπται σας απεκόμισαν.

Ελπίζω να δυνηθώ να επισκεφθώ τον κήπον σας διαρκουσών των θερινών διακοπών.

Γραφείο Παιδείας

4 Σεπτεμβρίου 1950

Κύριο Σταύρο Κυπραγόρα

Διευθυντή Μεικτού Σχολείου Βατυλής

Κύριε, Έχω παρατηρήσει μετ' ευχαριστήσεως μου ότι εις τον Σχολικον σας Κήπον έχει γίνει λιαν αξιόπαινος εργασία κατά το σχολ. έτος 1949-50.

Είμαι ευχαριστημένος διότι η αξία των σχολικών κήπων αναγνωρίζεται γενικώς υπό των διδασκάλων και έχω την πεποίθησιν ότι σεις και οι βοηθοί σας θα εξακολουθήσετε να εξυψώνετε το επίπεδον των Σχολικών Κήπων.

Γ.Φ. ΣΛΑΙΤ

Διευθυντής Παιδείας

Υστερόγραφο: Η επιστολή αυτή πρέπει να ληφθή υπό σημείωση υφ' όλων των διδασκάλων τους οποίους αφορά.

Γραφείο Παιδείας

Τη 19η Σεπτεμβρίου 1952

Κύριο Σταύρον Κυπραγόραν

Διευθυντή Μεικτού Σχολ. Αγρού

Λαμβάνω την τιμήν να σας πληροφορήσω ότι συμφώνως προς τας πρόνοιαις του περί Στοιχειώδους Παιδείας (Γροποποιητικού) Νόμου 13/1947 θα απαιτηθεί από σας όπως αποχωρήσετε εκ της υπηρεσίας των δημοτικών σχολείων όταν φθάνετε 60ον έτος, ουχ ήττον όμως είμαι διατεθειμένος να σας επιτρέψω συμφώνως προς τον όρον του άρθρου (64/11) των περί Στοιχειώδους Παιδείας Νόμων, Κεφ. 203 να εξακολουθήσετε να εργάζεσθε ως διδάσκαλος και να λαμβανετε τον μισθόν διδασκάλου και να αφήσω το όνομα σας εις το Μητρώο του Τακτικού Προσωπικού μέχρι τέλους του σχολικού έτους 1952-53 η δε υπηρεσία σας κατά την εν λόγω περίοδον της συνεχούς εργασίας σας θα θεωρηθεί ως υπηρεσία συμφώνως προς τον Νόμον και θα ληφθή υπ' όψιν κατά τον υπολογισμόν οιασδήποτε συντάξεως ή φιλοδωρήματος.

Εάν επιθυμήτε να τεθή το όνομά σας εις το Μητρώον του προσωρινού προσωπικού προς εξέτασιν ως προσωρινός διδάσκαλος δια το προσεχές σχολικόν έτος αντί £210-0-0 κατ' έτος και περί πλέον επίδομα τιμαρίθμου συμφώνως προς την εγκεκριμένην κυβερνητική κλίμακα πρέπει να με πληροφορήσετε γραπτώς.

Εν Αγρώ τη 30η Σεπτεμβρίου 1952

Εντιμότατον Διευθυντήν Παιδείας Λευκωία

Εντιμότατε,

Λαμβάνω την τιμήν να εκφράσω προς υμάς τας θερμάς ευχαριστίας διότι είχετε την ευγενή καλωσύνη να επιτρέψετε να εργάζομαι ως διδάσκαλος και να αφήσετε το όνομά μου εις το Μητρώο του Τακτικού Προσωπικού μέχρι τέλους του σχολ. έτους 1952-53 άνκαι αι υπηρεσίαι μου λήγουν την 27η.9.1952.

Μετά την αποχώρησή του ο κ. Σταύρος Κυπραγόρας με επιστολή του ημερ. 2 Σεπτεμβρίου 1953 επιθυμεί να τεθή το όνομά του στο Μητρώον του Προσωρινού Προσωπικού Διδασκάλων δια διορισμό προσωρινού διδασκάλου δια το σχολ. έτος 1953-54.

Σε επιστολή του Διευθυντού Παιδείας 5 Σεπτεμβρίου 1953 προς τον Σταύρον Κυπραγόρα διορίζεται αντικαταστάτης δάσκαλος στην Κλεπίνην επαρχ. Κυρηνείας δια το έτος 1953-54.

Περαιτέρω με επιστολήν ημερ. 9 Σεπτεμβρίου 1953 του προέδρου της Σχολικής Επιτροπείας Κλεπίνης προς τον Διευθυντή Παιδείας καθιστά γνωστόν ότι ο Σταύρος Κυπραγόρας ανέλαβε καθήκοντα διδασκάλου Κλεπίνης την 9.9.1953.

Γραφείον Αποικιακού Γραμματέως, Νοέμβριος 1953

Έχω οδηγίες να αναφερθώ στην αποχώρησή σας από την υπηρεσία διευθυντού δημοτικών σχολείων και να σας ειδοποιήσω ότι η Αυτού Εξοχότης ο Κυβερνήτης της Κύπρου ευηρεστήθη να σας παραχωρήσει ηλαττωμένην σύνταξη του ποσού £212-4-0 ετησίως κι ένα φιλοδώρημα εφ' άπαξ £707-6-6 και θα γίνουν διευθετήσεις για καταβολή τούτων.

Έχω την τιμήν να είμαι ευπειθής θεράπων, A. DJ. Muftizade

Σταύρος Κυπραγόρας

Κλεπίνη 2 Μαΐου 1954

Εντιμότατον Διευθυντή Παιδείας Λευκωσία

Εντιμότητα,

Οι μετά βαθυτάτου σεβασμού υποσημειούμενοι Μουκτάρης αζάδες και κάτοικοι του χωριού Κλεπίνη επαρχ. Κυρηνείας λαμβάνομε την τιμήν να παρακαλέσωμεν υμάς όπως διορισθή και το προσεχές σχολ. έτος 1954-55 ο συνταξιούχος δάσκαλος κ. Σταύρος Κυπραγόρας από τον οποίον είμεθα πολύ ευχαριστημένοι για την εργατικότητα του, την ευγένειαν του και το καλό του φέροσιμο σ' όλους τους κατοίκους.

Αλήθεια επί της θητείας του έγινε μια μεταμόρφωση στο χωριό μας. Ούτος μας έπεισε και αποφασίσαμε την ανέγερση νέου σχολικού κτιρίου. Με δικές του ενέργειες η σεβαστή Κυβέρνηση μας παραχώρησε μακροπρόθεσμον δάνειο για το σχολικό μας κτίριο και παράλληλα άλλο δάνειο για την βελτίωση της υδατοπρομήθειας μας.

Οι ενέργειες του κ. Στ. Κυπραγόρα προχωρούν για την επιδιόρθωση των δρόμων εντός του χωριού με εθελοντική εργασίαν των κατοίκων. Με δικές του ενέργειες προς την Κυβέρνησιν ζητούμεν να επιδιορθωθή ο δρόμος που συνδέει το χωριό μας μέσω Κυθρέας προς την πρωτεύουσα.

Ελπίζουμε, Εντιμοτατε, η αίτηση μας να εισακουσθή και να έχωμεν και το προσεχές σχολ. έτος 1954-55 τον κ. Κυπραγόρα για την πρόοδο και για τον εξωραϊσμό του χωριού μας .

Επονται αι υπογραφαί της Χωρητικής Αρχής και 74 κατοίκων της Κοινότητας μας. Η αίτησίς σας είχε θετικόν αποτέλεσμα. Ο κ. Κυπραγόρας διορίσθηκε στο χωριό δια το σχολ. έτος 1954-55.

Στην Κλεπίνη ο κ. Κυπραγόρας εργάσθηκε συνολικά 3 χρόνια 1953-56 και ανέπτυξε δραστηριότητα αντάξια των προσδοκιών των κατοίκων και άφησε πίσω του τη σφραγίδα της προσωπικότητάς του τόσο στον εκπαιδευτικό τομέα όσο και στον εξωραϊσμό της κοινότητας με έργα κοινής ωφελείας.

Παρ' όλη την προχωρημένη του ηλικία συνέχισε να διορίζεται ως αντικαταστάτης με δεύτερη θέση την Τρυπημένη επαρχ. Αμμοχώστου όπου εργάσθηκε για άλλα τρία συνεχή έτη 1956-59 κι έδρασε κι εδώ αξιόλογα καταβάλλων σωματικές και πνευματικές δυνάμεις για να αναδείξει μαθητές ολοκληρωμένους για να αποβούν ωφέλιμοι στην οικογένειαν, την κοινότητα και την πατρίδα γενικότερα.

Κατά το σχολ. έτος 1958-59 διορίσθη στην Τρυπημένη και παρουσιάσθηκε εγκαίρως για ανάληψη καθηκόντων. Ας αφήσουμε όμως τον διευθυντή του σχολείου να μας εκθέσει τα διατρέξαντα.

Τρυπημένη 28η Ιουνίου 1958

Επαρχιακόν Εκπαιδευτικόν Λειτουργόν, Αμμοχώστου

Εντιμε Κύριε, ο βαθυσεβάστως υποσημειούμενος Θεμιστοκλής Κανικλίδης λαμβάνω την τιμή να πληροφορήσω υμάς, ότι ο βοηθός διδάσκαλος, κ. Σταύρος Κυπραγόρας ειργάσθη ανελλιπώς μέχρι την 28η Ιουνίου 1958

Μετά πάσης τιμής

Θεμιστοκλής Κανικλίδης

Ο Διευθυντής του σχολείου Τρυπημένης συνεχίζει και λέγει ότι ο κ. Σταύρος Κυπραγόρας διορίσθη και το σχολικόν έτος 1958-59 εις Τρυπημένη και παρουσιάσθη την 9η Σεπτεμβρίου 1958 για ανάληψη καθηκόντων, την ίδια όμως ημέρα ζήτησε με επιστολή του προς τον Επαρχιακόν Εκπαιδευτικόν Λειτουργό Αμμοχώστου μετάθεση δι' οικογενειακούς λόγους ανεξαρτήτως της θελήσεως δια να βρίσκεται πλησίον της οικογενείας του που θεωρεί απολύτως αναγκαία.

Ιατρικές εξετάσεις που επιβάλλουν διορισμό διδασκάλου απέδειξαν ότι είναι τελείως υγιής και μπορεί απολύτως να ανταποκριθεί στα καθήκοντα διδασκάλου.

Για να διευκολύνουν τον κ. Κυπριγόρα να διορισθεί σε θέση που να βρίσκεται πλησίον της οικογενείας του για σοβαρούς λόγους οι κάτοικοι του χωριού Χρυσίδα υποβάλλουν επιστολές και ζητούν τον άμεσον διορισμό του στο Δημοτικό Σχολείο Χρυσίδα.

Θεμ. Κανικλίδης

Διευθυντής Δημοτικού Σχολείου Τρυπημένης.

Χρυσίδα Κυθρέας 17.6.1959

Εντιμο Πρόεδρον και λοιπά

Μέλη Εκπαιδευτικού Συμβουλίου

Λευκωσίαν

Εντιμότατοι,

Οι βαθυσεβάστως υπογεγραμμένοι Πρόεδρος και λοιπά μέλη της Χωρητιτικής Αρχής Χρυσίδα, ο Ιερέυς της Κοινότητος, ο Πρόεδρος της Εκκλησιαστικής Επιτροπής και οι κάτοικοι λαμβάνομεν την τιμήν να παρακαλέσωμεν υμάς θερμώς όπως κατά το προσεχές σχολ. έτος 1959-60 διορισθή ως διδάσκαλος της Κοινοτήτάς μας ο εκ Κυθρέας συνταξιούχος διδάσκαλος κ. Σταύρος Κυπριγόρας, όστις θα εξυπηρετεί δωρεάν την κοινότητά μας ως ιεροψάλτης καθ' ότι η εκκλησία μας είναι πτωχή.

Ευελπιστούμεν, Εντιμότητα, ότι η παρούσα αίτησίς μας θα εισακουσθή προς όφελος της κοινότητάς μας.

Διατελούμε μεθ' υπολήψεως

Πρόεδρος της Εκκλησιαστικής Επιτροπής Πρόεδρος και Μέλη Σχολ. Επιτροπής και ο ιερέυς της Κοινότητος Κυπριανός Σταυράκης

Παπά Ανδρέας Κωνσταντίνου

Κυπριανός Σταυράκης

Χ" Κώστας Χ" Νικόλα

Κ.Σ.Π" Κυριακού

Φώτιος Αδαμίδης
Ζαχαρίας Γιαννός

Σύστασις: Προς Πρόεδρο:

Ο κ. Κυπραγώρας είναι συνταξιούχος διδάσκαλος 67 ετών, διατηρεί όμως ακμείας τας δυνάμεις του. Η παράκλησις των κατοίκων Χρυσίδας θα μπορούσε ίσως να εισακουσθή εάν δεν υπήρχε μέγας αριθμός αιτητών μονίμου προσωπικού ζητούντων θέσεις πλησίον της Κυθρέας. Η θέση της Κυθρέας έχει πληρωθεί με διδάσκαλον του τακτικού προσωπικού πιθανόν να υπάρξουν άλλαι θέσεις αργότερον δια τον κ. Κυπραγόραν.

Πρόεδρον Χωρητικής Αρχής και λοιπούς εις Χρυσίδα.

Ελήφθη η υπό ημερ. 17.6.1959 επιστολή σας και ενετάλην να σας πληροφορήσω ότι η θέσις διδασκάλου εις το σχολείο του χωριού σας επληρώθη ήδη υπό διδασκάλου του τακτικού προσωπικού. Πιθανόν δια τον κ. Κυπραγόρα να εξευρεθή κατάλληλη θέση αργότερον.

A. Κούρος

Εκπαιδευτικός Λειτουργός.

Χρυσίδα Κυθρέας 30.7.1959

Αξιότιμον Κύριον Κωνσταντίνο Σπυριδακήν Πρόεδρον Ελλην. Εκπαιδ. Συμβουλίου

Αξιότιμε Κύριε Πρόεδρε,

Σχετικώς με την επιστολήν σας ημερομηνίας 29 Ιουνίου 1959 εις απάντησιν επιστολής μας δι' ης μας πληροφορείτο ότι η θέσις διδασκάλου εις το χωρίον μας επληρώθη υπό διδασκάλου του τακτικού προσωπικού, Σας παρακαλούμεν και πάλιν όπως ως διδάσκαλον εις το ημέτερον χωρίον διαρισθή ο κ. Σταύρος Κυπραγώρας εκ Κυθρέας διότι θα μας εξυπηρετεί ως ιεροψάλτης της εκκλησίας μας και από εθνολογικής απόψεως

Διατελώ μεθ' υπολήψεως

Κυπριανός Σταυράκης

Πρόεδρος Χωρητικής Αρχής Χρυσίδας, Κυθρέας

Γραφείον Ελληνικής Παιδείας

1.9.1959

Κύριον Σταύρο Κυπραγόρα

Συνταξιούχον Διδάσκαλον εις Χρυσίδα

Πληροφορείσθε ότι διορίζεσθε ως αντικαταστάτης διδάσκαλος εις Χρυσίδα δια το σχολ. έτος 1959-60

Χρυσίδα Κυθρέας 26 Μαΐου 1960

Επαρχιακόν Εκπαιδευτικόν Λειτουργόν, Λευκωσίας.

Εντιμε Κύριε,

Λαμβάνομεν την τιμήν να υποβάλωμεν την παράκλησιν μας όπως επαναδιορισθή ο συνταξιούχος διδάσκαλος κ. Στ. Κυπραγόρας και δια το προσεχές σχολικόν έτος 1960-61 εις το σχολείον του χωριού μας καθ' ότι είμεθα πλήρως ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες του τόσο στο σχολείον μας, όσο και στην κοινότητα μας με τις εξωσχολικές του δραστηριότητες. Παντού παρέχει τις συμβουλές του τόσο χρήσιμες και σε μικρούς και μεγάλους. Είναι παραδειγματική η εργατικότητα και τιμιότητα του που τον σεβόμαστε όλοι μικροί και μεγάλοι.

Γι' αυτό θα είμεθα ευτυχείς εάν πρόσφερε τις υπηρεσίες του και για το επικείμενο σχολ. έτος 1960-61.

Ελπίζουμε να ικανοποιήσετε την τόσο ζωηράν επιθυμία, όλων των κατοίκων της κοινότητας.

Η αίτησις ικανοποιήθηκε και ο κ. Σταύρος Κυπραγόρας διορίζεται και το σχολ. έτος 1960-61 κατόπιν επιστολής του Γραφείου Ελληνικής Παιδείας ημερ. 15.9.1960.

Λήγοντας του σχολ. έτους 1960-61 οι κάτοικοι Χρυσίδας υποβάλλουν αίτηση ημερ. 26 Απριλίου 1961 και ζητούν τον επαναδιορισμό του κ. Κυπραγόρα δια το σχολ. έτος 1961-62 στην Κοινότητα τους.

Το Γραφείο όμως Ελληνικής Παιδείας στη θέση της Χρυσίδας διόρισε διδάσκαλο του τακτικού προσωπικού ενώ τον κ. Κυπραγόρα διόρισε για το σχολ. έτος 1961-62 στην Κλεπίνη.

Με την τελευταία τούτη σχολ. χρονιά του διορισμού του ο κ. Κυπραγόρας ευτύ-

χρησε να υπηρετήσει τη Στοιχειώδη Παιδεία της Κύπρου για 42 χρόνια στο μόνιμο προσωπικό και 9 συνεχή χρόνια στο προσωρινό προσωπικό σύνολο ετών υπηρεσίας 51 ετών.

Στη συνεχή αυτή σχολική σταδιοδρομία διδάξε 51 γενιές μαθητών με ζήλο και ενθουσιασμό και παρέδωσε άξιους μαθητές ικανούς να σπουδάσουν στις διάφορες επιστήμες και να διαπρέψουν στην κοινωνία και να αποβούν ωφέλιμοι στην οικογένεια την κοινωνία και την πατρίδα γενικότερον.

Η δράση του δεν περιορίστηκε μόνο στο διδακτικό του έργο αλλά αγκάλιασε και τις κοινότητες που υπηρέτησε και με τις εξωσχολικές του δραστηριότητες κατόρθωσε να επιτύχει έργα κοινής ωφελείας αφήνοντας στο πέρασμα του ανεξίτηλη τη σφραγίδα της προσωπικότητά του.

Εκείνο όμως που χαρακτηρίζει ιδιαίτερα την προσωπικότητα του αείμνηστου Κυπραγόρα ήταν η αγάπη του προς τα δένδρα και οι προσπάθειες του για επέκταση του πρασίνου. Αυτή την μανία του προς τα δένδρα ενέπνευσε και στους μαθητές του και προς τους κατοίκους των κοινοτήτων που υπηρέτησε. Από όλες τις κοινότητες που πέρασε ήταν η ανάδειξη και βράβευση των σχολικών κήπων που ανεδεικνυε. Καλλιεργούσε σ' αυτούς δενδρύλλια δασικών δένδρων, οπωροφόρων, ανθέων λαχανικών. Όλα εκλεκτών σπόρων και διένειμε αφειδώλευτα στους μαθητές, στους κατοίκους της κοινότητας με γνώμονα την επέκταση του πρασίνου.

Το διδακτικό έργο του Σταύρου Κυπραγόρα και η εξωσχολική του δράση δεν ανεγνωρίστηκαν μόνον από τις κοινότητες που υπηρέτησε αλλά έτυχαν αναγνωρίσεως και από τις αρμόδιες αρχές, αφού το ήμισυ του χρόνου της υπηρεσίας του ήταν διευθυντής σχολείων. Και ο Διευθυντής Παιδείας κ. Κάλλην που παραγνώρισε τις υπηρεσίες του για κάποιο χρονικό διάστημα μόλις το σχολείο Βατυλής έγινε εξαδιδάσκαλο τον κράτησε στη θέση του προάγοντας τον διευθυντήν πρώτης τάξεως, όπως δείχνει η ευχαριστήριος επιστολή του κ. Κυπραγόρα προς τον διευθυντήν Παιδείας κ. Κάλλην.

Ο αείμνηστος Κυπραγόρας με την εισβολή των Τούρκων στην Κύπρο και την προσφυγιά κατέφυγε στη Λεμεσό όπου ήτο εγκατεστημένη η θυγατέρα του Ανδρούλα. Πέθανε το 1985 σε βαθύ γήρας των 93 ετών και τάφηκε στο Κοιμητήριο Αγίου Νικολάου στη Λεμεσό.

Η παρούσα μελέτη αποτελεί αντάξιο μνημόσυνο στην αιώνια μνήμη του.